

Læsekultur, læsefællesskaber og elevinddragelse på skolebiblioteket

Eller:

Hvordan får du løftet de læseflade elever?

Lykke Winther

Læringsvejleder på Vindinge Skole

Læreruddannelse

+ PD i medier og kommunikation

= skolebibliotekar og læringsvejleder

✓ 4 år Stenløse

✓ 10 år Frederiksberg kommune

✓ 10 år Roskilde kommune

Lykke@winther.it

61662460

+

VINDINGE ved ROSKILDE

Befolkning 3000

Skolebørn 450

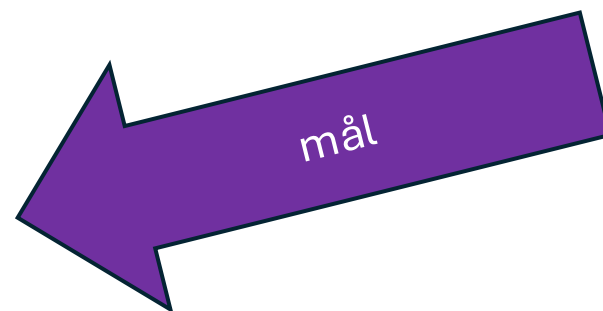
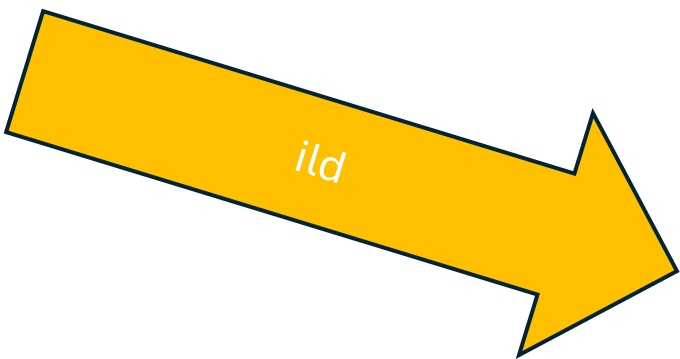
Landsby "fra vugge til grav"

Kulturcenter, lokalforening

"Velfunderede" børnefamilier

o

Drømmeøen

Den enkelte elev forlader
skolen med

KVALITET I SIT LÆSELIV

Læselyst

At nyde noget
Behovsopfyldelse
Selvforglemmelse
identifikation
Sanselighed
Rekreation
Sjov

KVALITET I LÆSELIV, BÅDE DANNELSE OG UDDANNELSE

- Læse- og læringskompetence
- Trivsel i alsidig udvikling
- Alle fagdøre åbne

Litteratur- interesse

Dvælen
Fordybelse
At udvide sin horisont
Æstetisk sans
Fremmederfaring
Genreberidsthed
Selvdannelse

Litteratur- engagement

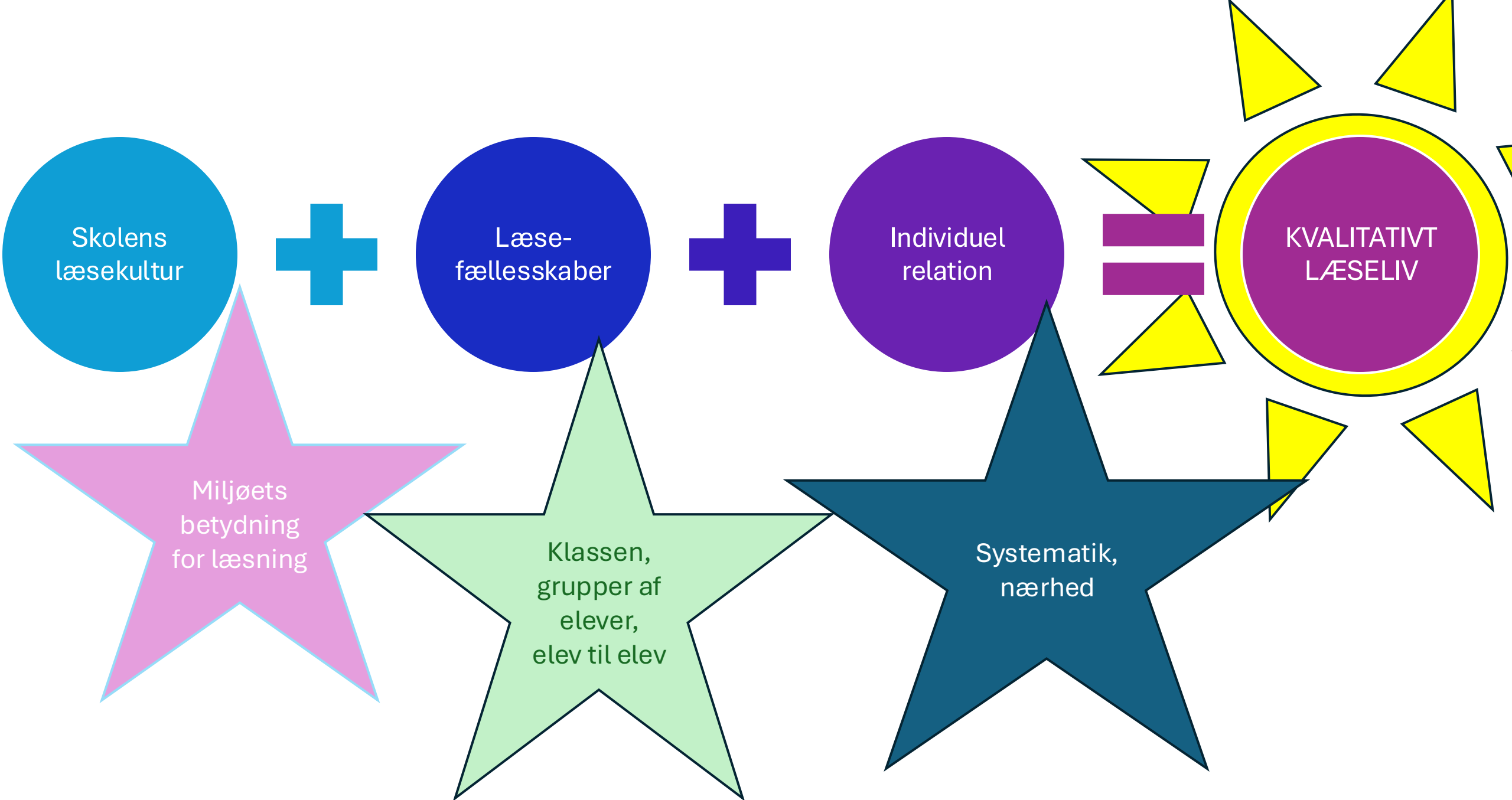
Forhandling af identitet
Selvscenesættelse
At gøre noget
Udtryks glæde
kreativitet
Virke trang
Deltagelse

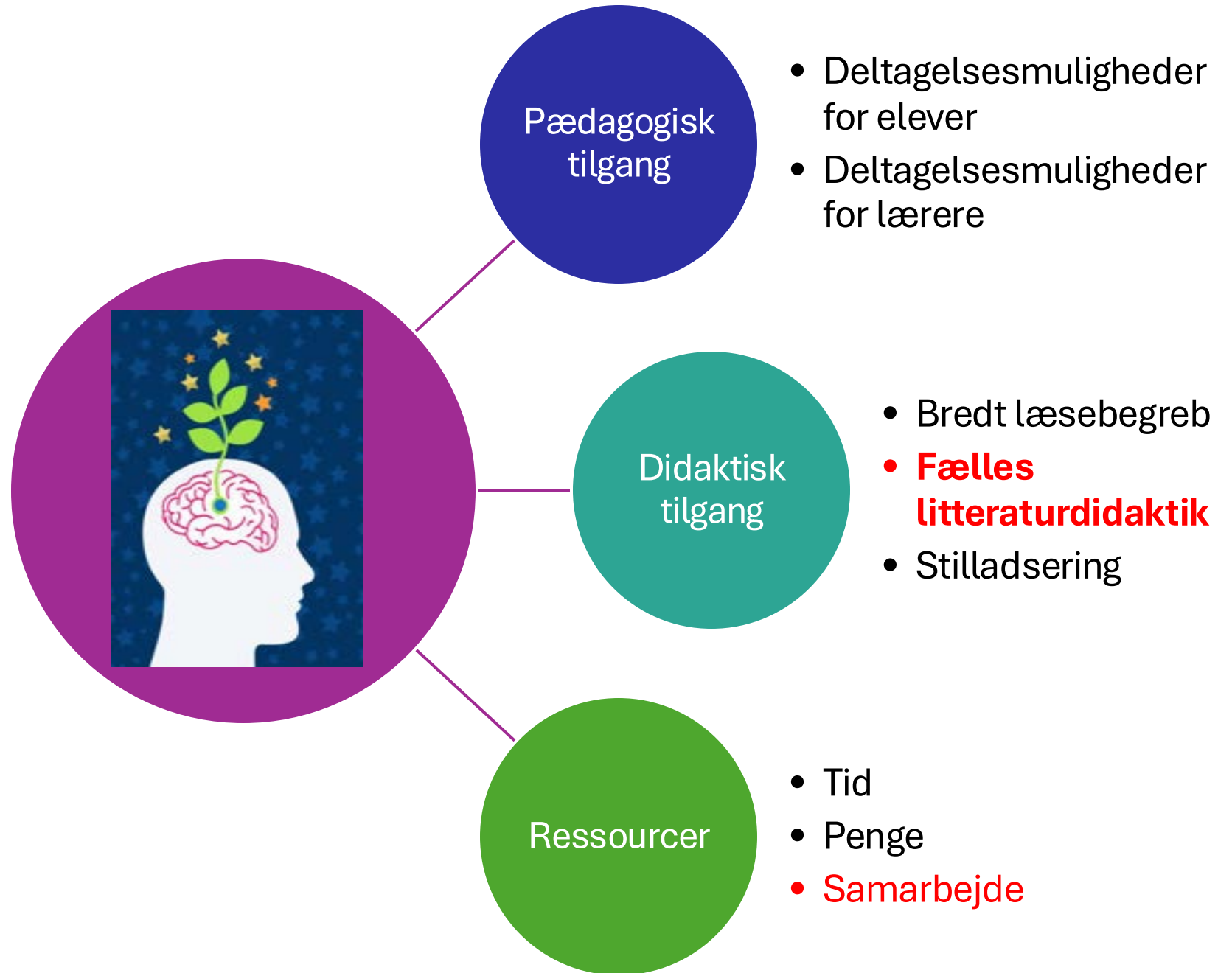
Læse- motivation

Belønninger
Konkurrence
Læseformål
At vide noget
At kunne noget
Anerkendelse
Selvregulering

Udgangspunkt *Den rigtige tænkning*

OPLEVE

litteratur

- lytteratur
- billedlitteratur

INDLEVE

dialog

- eftertanke
- sanse

UDLEVE

kreativ produktion

- æstetisk taktil bearbejdelse
- proces over produkt

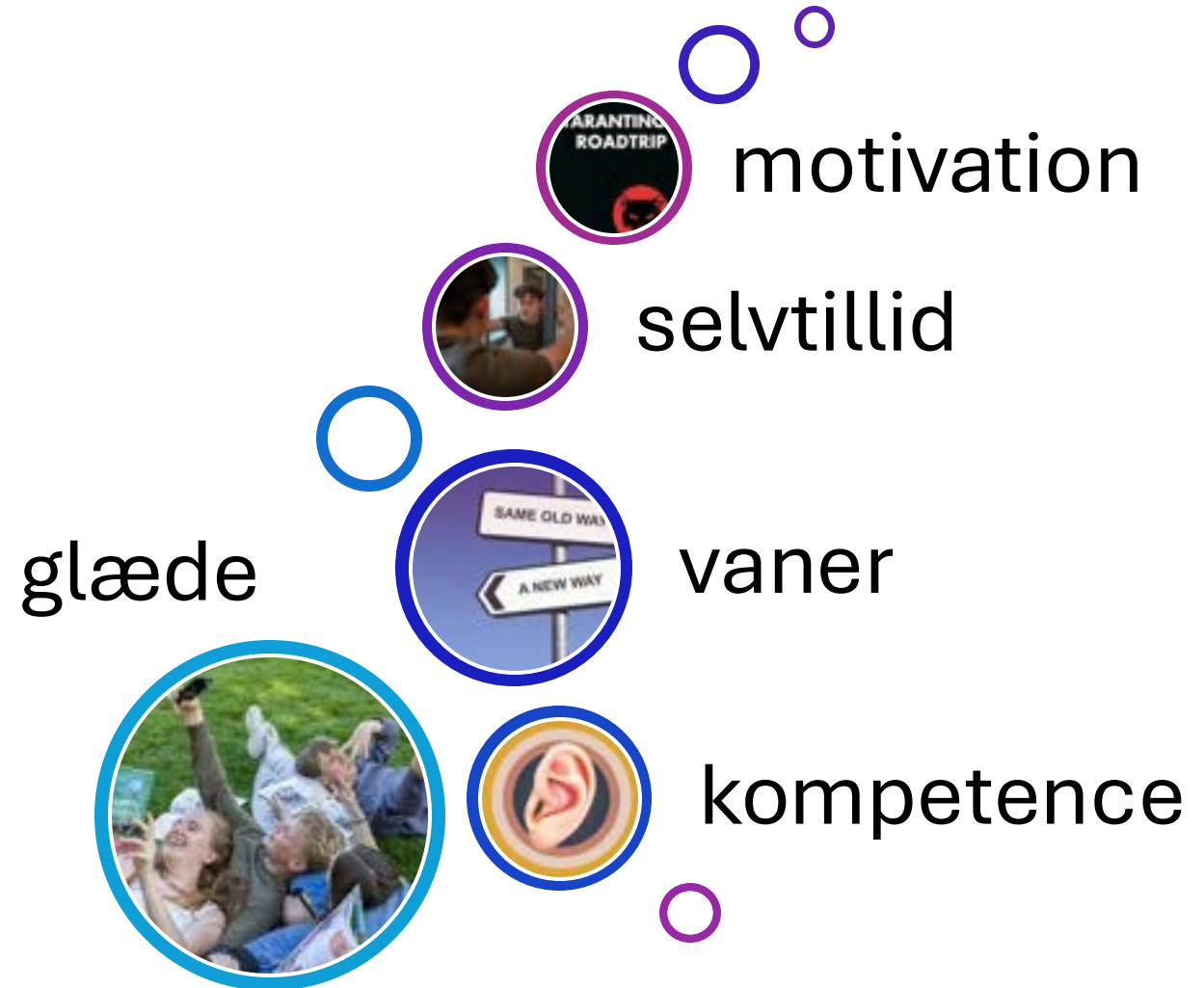

Den fælles
litteraturdydaktik

"oplevelse, fordybelse og virkelyst"

Samarbejde, "fagligt tilbageløb"

Ilden, dét der løfter
os op og holder os
flyvende:

Skolens læsefællesskab

Læseuger med alle klasser
Samarbejde i danskfagudvalg

Biblioteksundervisning med alle klasser
Synlige læseoplevelser for alle

BIB 24-25	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.-8.45	8x Sofie		8y Trine G	3c Trine F	5a Nikita
8.45- 9.30	7y Mette M		1b Ünvan	3b Erik	5b Lone
9.50-10.35	7x Anders		1a Henriette	3a Stin	2a Annette
10.35-11.20			1c Inge	4a Pi	2b Lina
12.05-12.50		0b Susanne	0a Susanne	0c Mille	9a Mette M
12.50-13.35			6b Camilla	4b Mette Z	9b Anders
13.45-14.30			6a Trine G		

DANSK FAGUDVALG

Læseuglerne
præsenterer

Hvad har vi gang i;

- Et fælles tema som alle arbejder med i udvalgte **dansktimer** uge 2,3,4.
- Morgensang uge 2 med intro til temaet.
- Morgensang uge 4, hvor klasserne viser en del af deres arbejde for hinanden.
- Besøg af forfattere, illustratorer
- Brug af Åben Skole tilbud

- Jan 17 - Læselyst
- Jan 18 - Kim Fupz Aakeson
- Jan 19 - Billedfortællinger
- Jan 20 - Lyrik

Læseuger fra 2017-2024

- Nov 20 - Lydfortællinger, podcast
- Nov 21 - Greb til læselyst
- Juni 23 – Kathrine Assels
- Jan 24 – Kortprosa

Læsecirkus

med

læselyst og årets tema

Skolens
læse-
kultur

Kortprosa er **TOPPEN AF ISBJERGET**

Kortprosa er korte fiktive tekster. Der er meget teksten ikke fortæller på linjerne, mange tomme pladser... læseren må læse mellem linjerne.

Eksempel
indskoling

En fem hundrede og femogtyvende gang

En fem hundrede og femogtyvende gang sejlede en lille mand af sted i en båd af papir og med en blyant som mast. Sejlet var også et hvidt papir, og der skrev solen, månen og stjernerne smukke digte. Så kom han til et slot af papir ude midt på havet, men rotten ville ikke lade ham komme ind. Så spidsede han blyanten og slog rotten ihjel. Prinsessen var af papir, men han skrev på hende, og til sidst blev hun levende.

AF LOUIS JENSEN

Længde som benspænd

SOME = FLASH FICTION

Insta-friendly litterature

100 ords- historier (drabbles)

[Er du klar til at skrive 100 ords historier? - birgitjuelmartinsen.dk](http://Er%20du%20klar%20til%20at%20skrive%20100%20ords%20historier%3F-%20birgitjuelmartinsen.dk)

[100-ords-historier - Ginkoforlaget](http://100-ords-historier-%20Ginkoforlaget)

Nightly Visit

Each night she comes to our bedroom, crying. My husband doesn't wake.

'Mummy?' Her voice is thin and pleading.

'Mmmm?' I fight the pull of sleep.

'I had a bad dream.'

I lift the covers and she scrambles awkwardly across the bed and slips in between us. I don't open my eyes.

'I love you.' Her breath slows as her little body relaxes against me.

'Do you want to talk about it?'

She begins to cry again, and I immediately regret asking.

'I dreamed I died.' She panics and I reach out to comfort her.

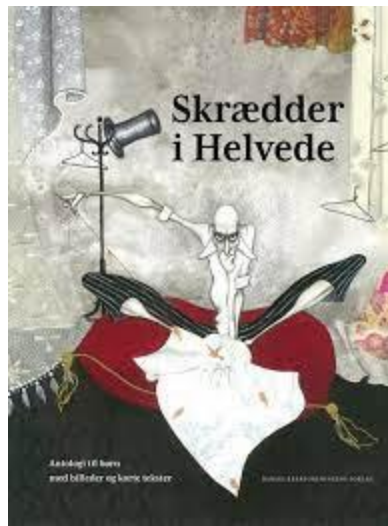
My hands grasp empty air.

Billeder som inspiration

7. Strid-stribe | Dansk 0-2
| Gyldendals fagportaler

Visual Poetry
(languageisavirus.com)

[hjem](#) | [KAREN FILSKOV figurdigte](#)

J
Luk
hellere
vinterens
finest e træ
ind, f o r de har
l ovet blæst i julen
Tænd ly s ene f o r de
hellige tre f uglek o nger
der sang i d e t engang o g
duerne, mej s erne, stærene
uglerne, s o m t udede o ver det
mindste. Men f ør træet ender i
stuen, må det fly ttes fra sk o ven
R o den er desvær re en kl o ds o m
benet, derfor må v i hugge træet o m
I træet flyder en v æ ske lige så tynd s o m
terpentin. Den pible r ud af såret o g bliver
klistret, bliver sej s o m k aramel. Et lille juletræ
indeh o lder rigeligt, o g d e t kan bruges s o m lim i
r
fam i lien

- [Kortprosa - Indidansk](#)
- [Undervisningsmaterialer – Forlaget Vild Maskine](#)
Det sner med fjer / Karen Filskov formdigte,
Sebastians monster, Lille Pil m.fl.
- [Multimodale fortællinger | Dansk 0-2 | Gyldendals fagportaler](#) (4 korte fortællinger)
- [VÆRKstedet – Mayeriet](#) (påfugl, hele herligheden, trylleblik, pytkassen, ud af det blå, fiskepigen, til ungdommen) [PV - Til Ungdommen \(mitcfu.dk\)](#)
- [Skriv kortprosa - Forløb - Dansk udskoling - Alinea](#)
- [At skrive kortprosa - Dansk - Alinea](#)
- [Kortprosa: Blod på mobilen - Forløb - Dansk mellemtrin - Alinea](#)
- [Bibliotek - Dansk \(alinea.dk\)](#) kan sorteres efter klassetrin
- [Bibliotek | Dansk 0-2 | Gyldendals fagportaler](#)
- [CARLSENS BILLEDNOVELLER: Undervisningsforløb \(carlsenekstra.dk\)](#)

- Alle materialer - mitCFU.DK (miniværk)
- Miniværk - Titel (alinea.dk)
- Alle materialer - mitCFU.DK (makværk)
- Makværk - Makværk (alinea.dk)
- Alle materialer - mitCFU.DK (modværk)
- Modværk - Modværk (alinea.dk)

MINI
VÆRK

MOD
VÆRK

MAK
VÆRK

Brug de fem faser og
litterære greb fra
“Grib litteraturen 1”

og de færdige
undervisningsforløb fra
“Grib litteraturen 2”

<https://griblitteraturen.gyldedal.dk/>

Plan for samarbejde med forfattere, illustratorer, åben skole.

- 0.-2. årgang

Marianne Iben Hansen, forfatterbesøg

- 3. årgang

Thorstein Thomsen workshops

- 4.-5. årgang

Ane Bjørn workshop

- 6. årgang

Camilla Hübbe, forfatterbesøg

- 7.-9. årgang

MC Caffé, Musicon, Rap på Ragnarock

Morgensangsplan

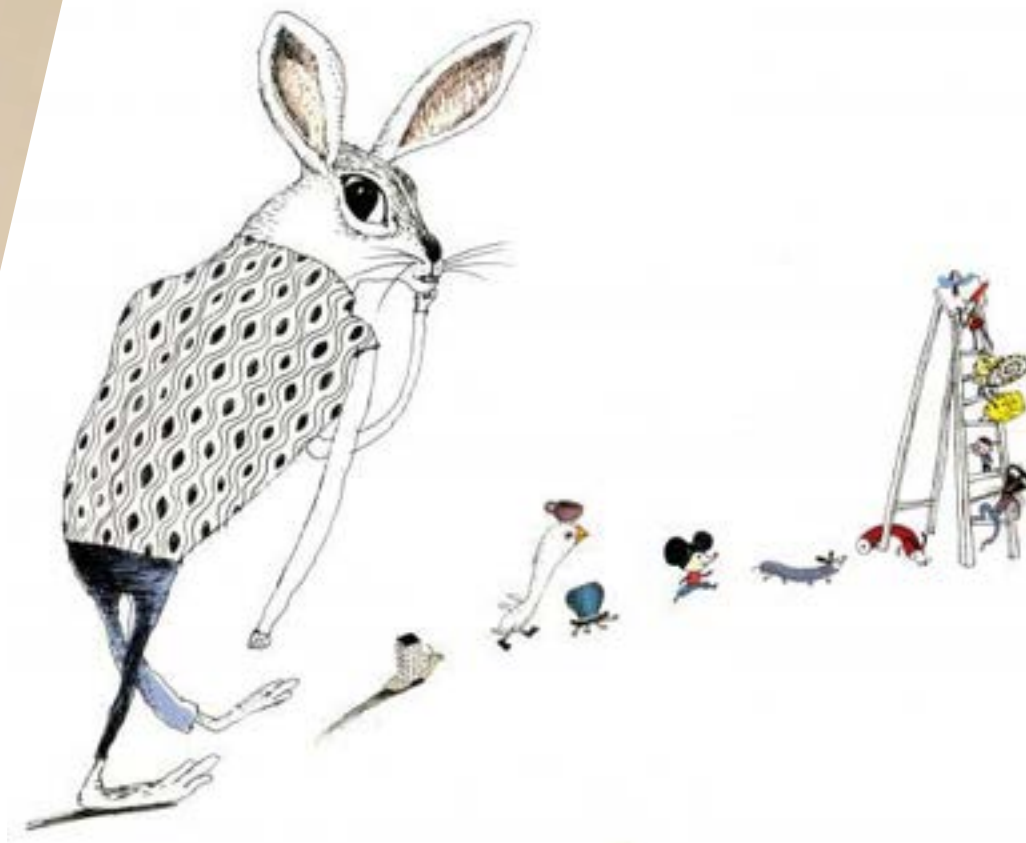
UGE 2	<u>Mandag 8.1</u>	<u>Tirsdag 9.1</u>	<u>Onsdag 10.1</u>	<u>Torsdag 11.1</u>	<u>Fredag 12.1</u>
	CH 7Y Pi 7X	CH 6A MB 6B MB 8A AJ 8B	AP 1A LP 1B SW 2A HL 2B TF 2C LN 4B NC 4A	SJ 0A SR 0B MN 0C UN 3A MN 3B CD 5B BG 5A	Ingen morgensang
UGE 3 Ingen morgensang					
UGE 4	<u>Mandag 22.1</u> 7. årg.	<u>Tirsdag 23.1</u> 6. årg. 8. årg.	<u>Onsdag 24.1</u> 1. årg. 2. årg. 4. årg.	<u>Torsdag 25.1</u> 0. årg. 3. årg. 5. årg.	<u>Fredag 26.1</u> Ingen morgensang

Hvor er 9. årg?
Hvem
videndeler 7.
årg med?

introduktionsugen

Læseuglerne
præsenterer

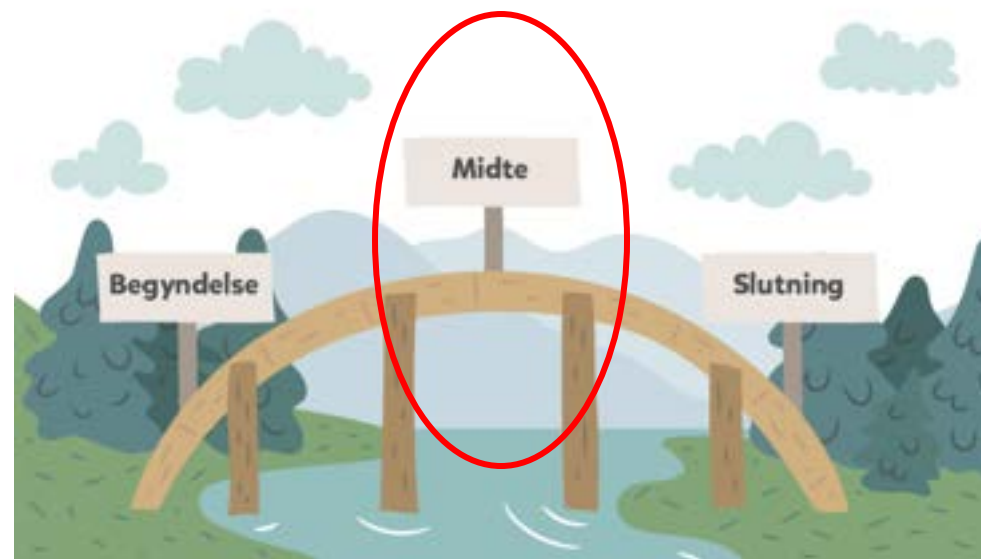

En gang sejlede jeg langt ud over havet i en hvid båd med et rødt sejl. Til sidst sejlede jeg ind i en stor mund. Nu blev jeg ansat til at passe tænderne. Når jeg havde fri om aftenen, satte jeg mig op på tungen og lyttede til mundens historier og lærte 100 udenad. Efter syv år sejlede jeg ud af munden og hjem over havet i min hvide båd med det røde sejl. Nu står alle historierne inden i bogen.

KORTPROSA

Læseuger på Vindinge Skole, januar 2024

Koncentreret
Kompleks
Kort

Kortprosa er
TOPPEN AF ISBJERGET

Kortprosa er korte
fiktive tekster.

Der er meget teksten **ikke**
fortæller på linjerne,
læseren må læse mellem
linjerne...

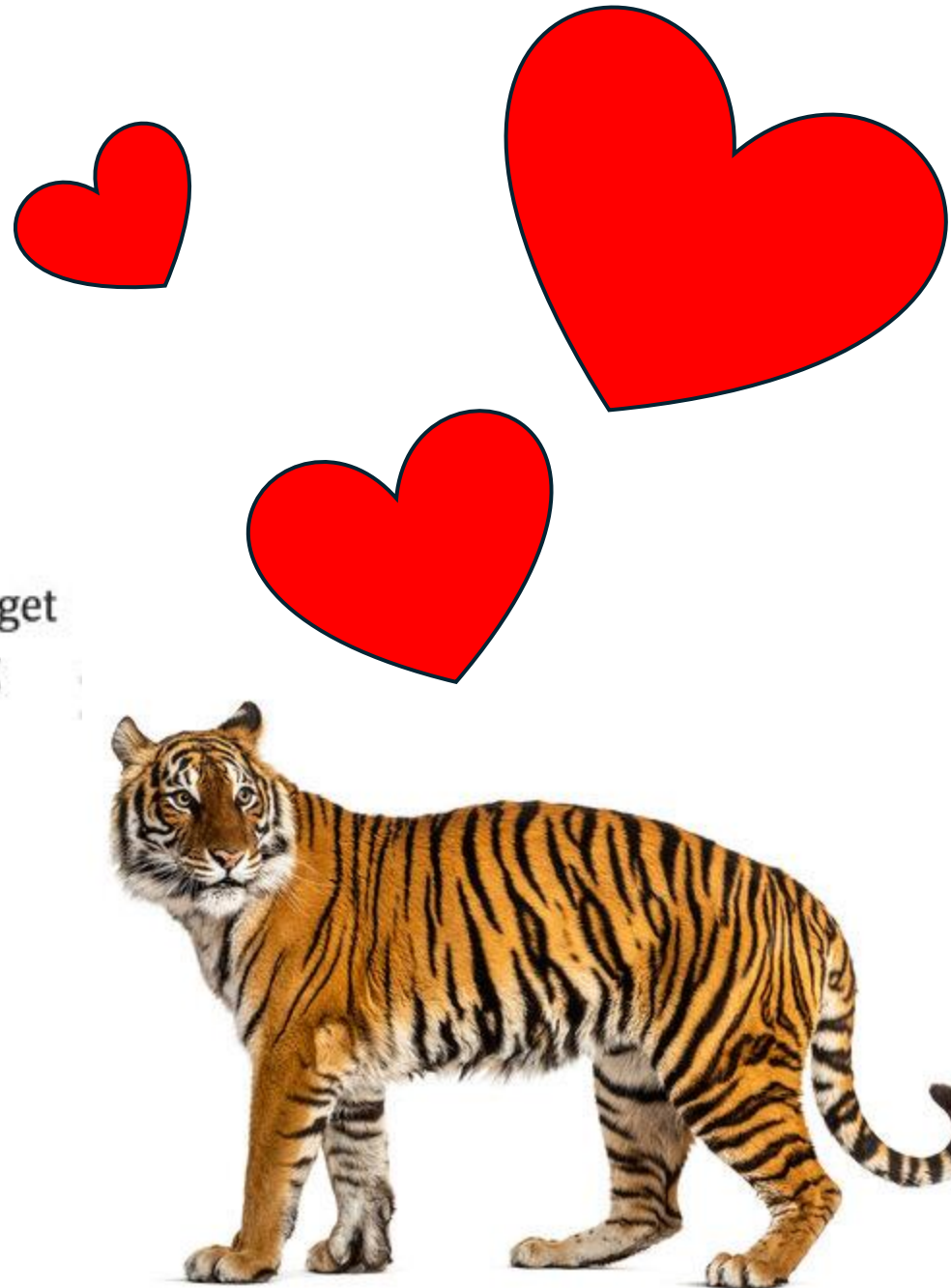
Under overfladen...

MISFORSTÅELSE

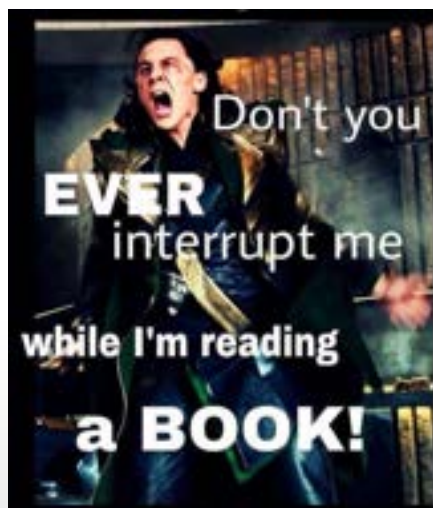
Af Kim Fupz Aakeson

Der var engang en tiger der forelskede sig i en storvildtjæger. En huntiger. Hun lå på lur i buskadset og syntes storvildtjægeren var meget mandig og bar sit store gevær så flot, som han gik der og spejdede. Og sikke en holdning. Og sikke smarte kakishorts.

En dag satte tigreren en masse jungleblomster i pelsen og sprang ud foran jægeren og knurrede et kærlighedsdigt. Meget trist historie.

HOW TO MAKE TINY BOOKS

When you're reading a book
and you get to the part where
the title makes sense...

Nu med
sang:

Vi skal læse...

Vi skal læse når vi er i godt humør

Vi skal læse når vi er i skidt humør

Vi skal læse hele dagen

Lige fra Vindinge til Skagen

Vi skal læse når vi er i godt humør

Tak for i dag og
GOD LÆSELYST

præsentationsugen

Læseuglerne
præsenterer

Læsecirkus

med

læselyst og årets tema

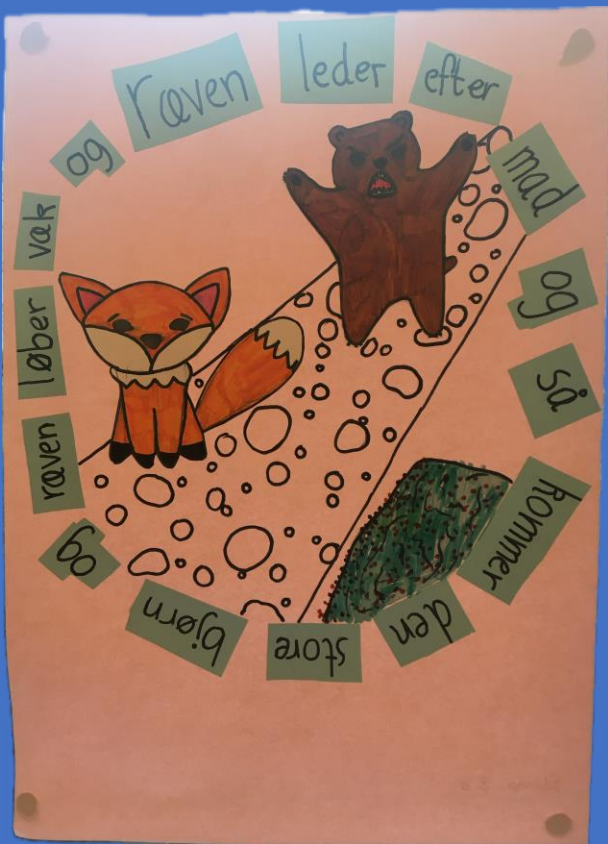

elevproduktioner

elevdeltagelse

7X PADLET med KORTPROSA på 30 ORD som VISUAL POETRY

QUINCY

Stress Bank. Hvem der? låser op. I
kke en sjæl. Jeg lukker døren.
Bank! "Fuck.
Vis morten k
ommer". "Dybi
ndånding". Kravler hen t
Å skabet, pul
sen stiger, tager den, låser op, åbner. Pulsen forsvinder.

A circular portrait of a young man with dark hair and green eyes, looking directly at the viewer. He has large, colorful butterfly wings (resembling a monarch or similar species) attached to his back. The wings are orange, yellow, and black with white spots. The background is a light, textured grey. The text "Hvad jeg ønsker mig til min konfirmation" is overlaid in yellow at the bottom.

Hvad jeg ønsker mig til min konfirmation

2A

grim og
 nøgen s⁰m
 et menneske/ Hvorfor bruge plasticposer når du
 triller du ud/ kan tage din egen pose med
 af ægget /og skovle ind til du bliver
 En dag \ helt elastisk?
 bliver
 du stor
 som en
 kalkun
 men i din
 havørn ↓ skoleklasse
 æd pelikanens øver du dig i ↓ pres
 børn. Pelikan gruppearbejde vandet
 nak skarvens En ensom pelikan ud, slug
 unger og er kun en halv pelikan maden
 slug en Flyv i takt til fiskepladsen ↓ hel
 due Svøm i kæde på vandet og skovl
 fiskene op foran jer. Hvorfor tænke
 på at blive en smuk svane når
 dit næb er flottere end
 en indkøbsvogn?

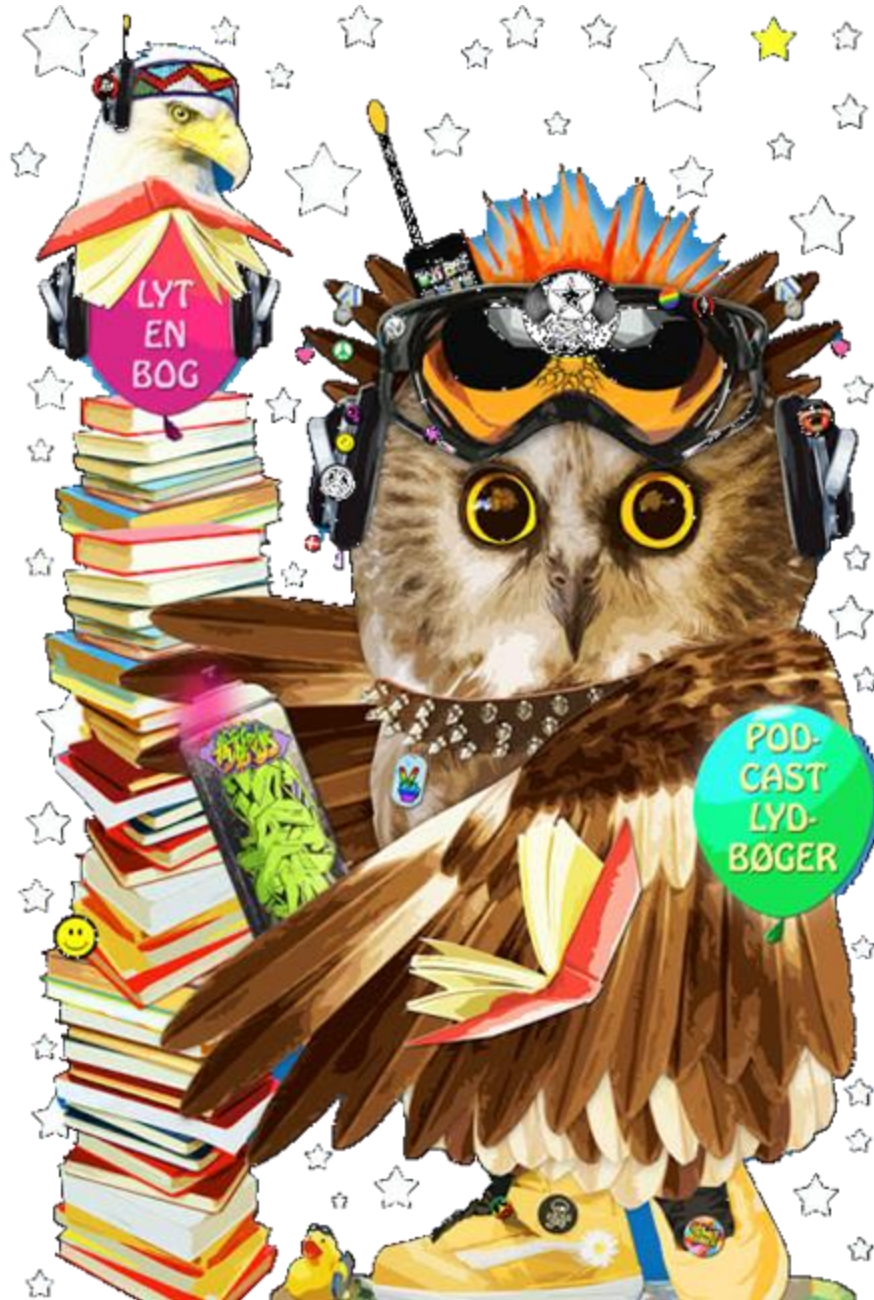
2.B

- Willfred fortæller
- Lykke afspiller de to figurdigte
- Arthur og Willfred læser fra "isbjerge"

Vi har grinet og
grædt og gyst med
de tre forfattere

nu med
sang:

The Weeknd:
"Save Your Tears"

Tak for i dag og
GOD LÆSELYST

Skolens læsefællesskab

Læseuger med alle klasser

Samarbejde i danskfagudvalg

Bibliotekstimer med alle klasser

Synlige læseoplevelser for alle (udstillinger)

Årets skema

Tilbage på
sporet

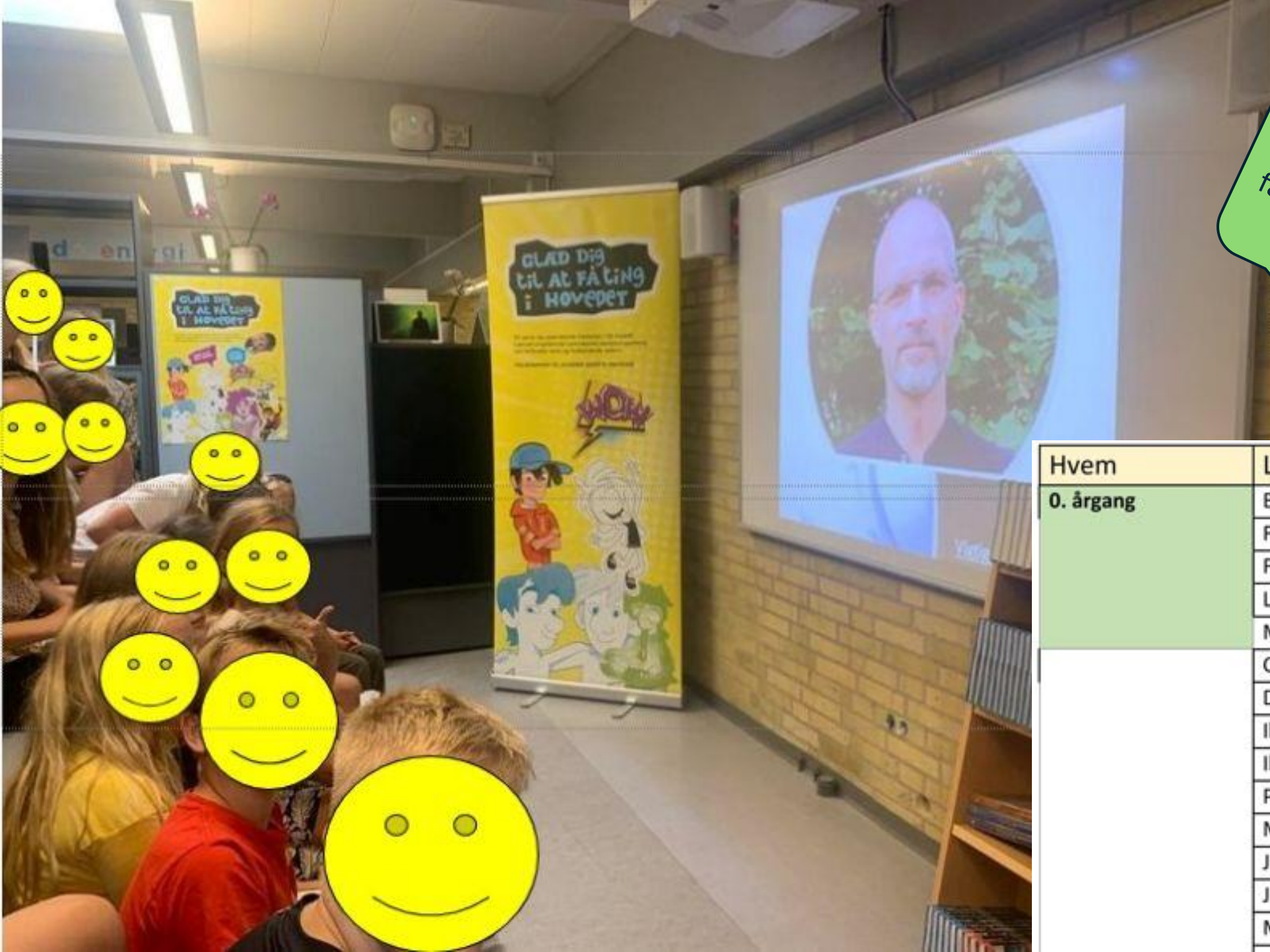

BIB 24-25	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.-8.45	8x Sofie		8y Trine G	3c Trine F	5a Nikita
8.45- 9.30	7y Mette M		1b Ünvan	3b Erik	5b Lone
9.50-10.35	7x Anders		1a Henriette	3a Stin	2a Annette
10.35-11.20			1c Inge	4a Pi	2b Lina
12.05-12.50		0b Susanne	0a Susanne	0c Mille	9a Mette M
12.50-13.35			6b Camilla	4b Mette Z	9b Anders
13.45-14.30			6a Trine G		

Klassens læsefællesskab

- Litteraturundervisning ugentligt på skolebiblioteket
- Litteraturundervisning i samarbejde med dansklæreren
- Forløb med folkebiblioteket
- Individuelle læsebøger til alle

Se bilag, når jeg er færdig med at snakke :-)

Hvem	Litteratur, IKKE i denne rækkefølge
0. årgang	Booktalks
	Faglitteratur vs skønlitteratur
	Forældrebøger
	Lydfortællinger
	Mimbo Jimbo laver kunst
	Cool'ere end cool
	Drengen der talte alting
	Ib er et æg - bog
	Ib er et æg - film
	Pigen der krøb
	Må jeg være med i din klub
	Jeg har jo sagt godnat
	Jeg har jo sagt jeg kan lide dig
	Mekano Max nr 1

Oplevelse
Udlevelse

BELLO.pptx
3. oktober 2019

Drengen der talte alting...
1. juni 2017

eat your peas.pptx
11. april 2018

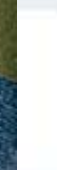
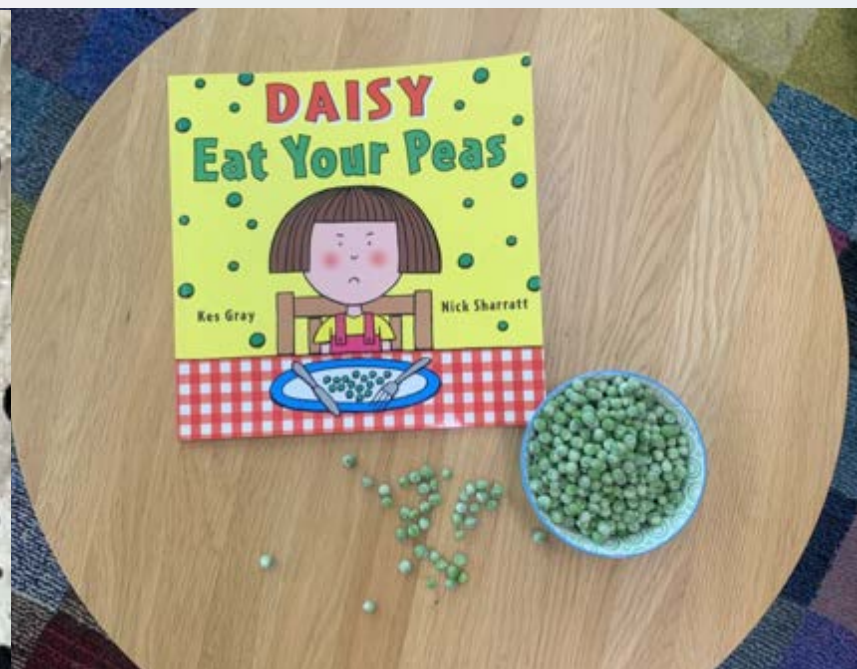
Elis.pptx
2. januar 2018

En pige med pigsko.pptx
2. januar 2018

Garmanns gade.pptx
2. august 2020

Indtalt Klovnen der bare...
2. november 2023

ma æ dat.pptx
3. januar 2018

Sara ser du ikke.pptx
2. januar 2019

Ø.pptx
2. januar 2019

Du har en fan-familie herhjemme der synes at du er den bedste bibliotekar i verden. Med et virkelig godt øje for, hvordan man skaber et bibliotek i børnehøjde og i kvalitet. Vi elsker dit arbejde og ikke mindst engagement og unikke interesse i det enkelte barn i skolen.

Jeg tænker, at oplægget kunne være om genren generelt og hvad den kan fremfor en roman f.eks. Men måske også et filosofisk oplæg angående Ondskab og Skæbne?

Kend din målgruppe
individuelt og som gruppe

Individuel relation

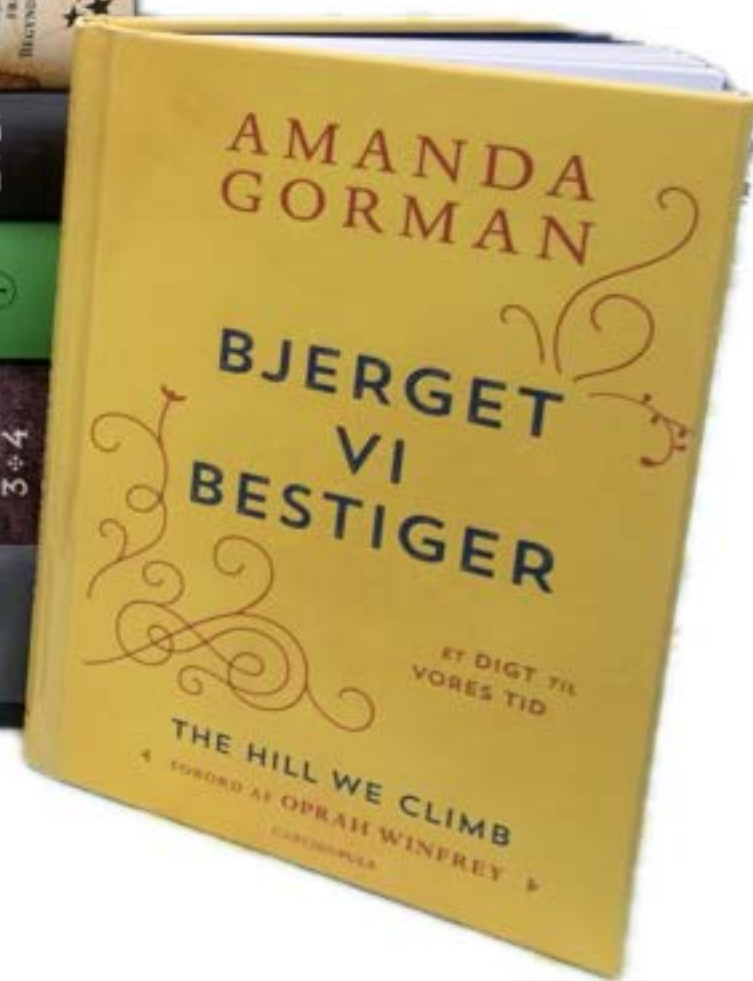
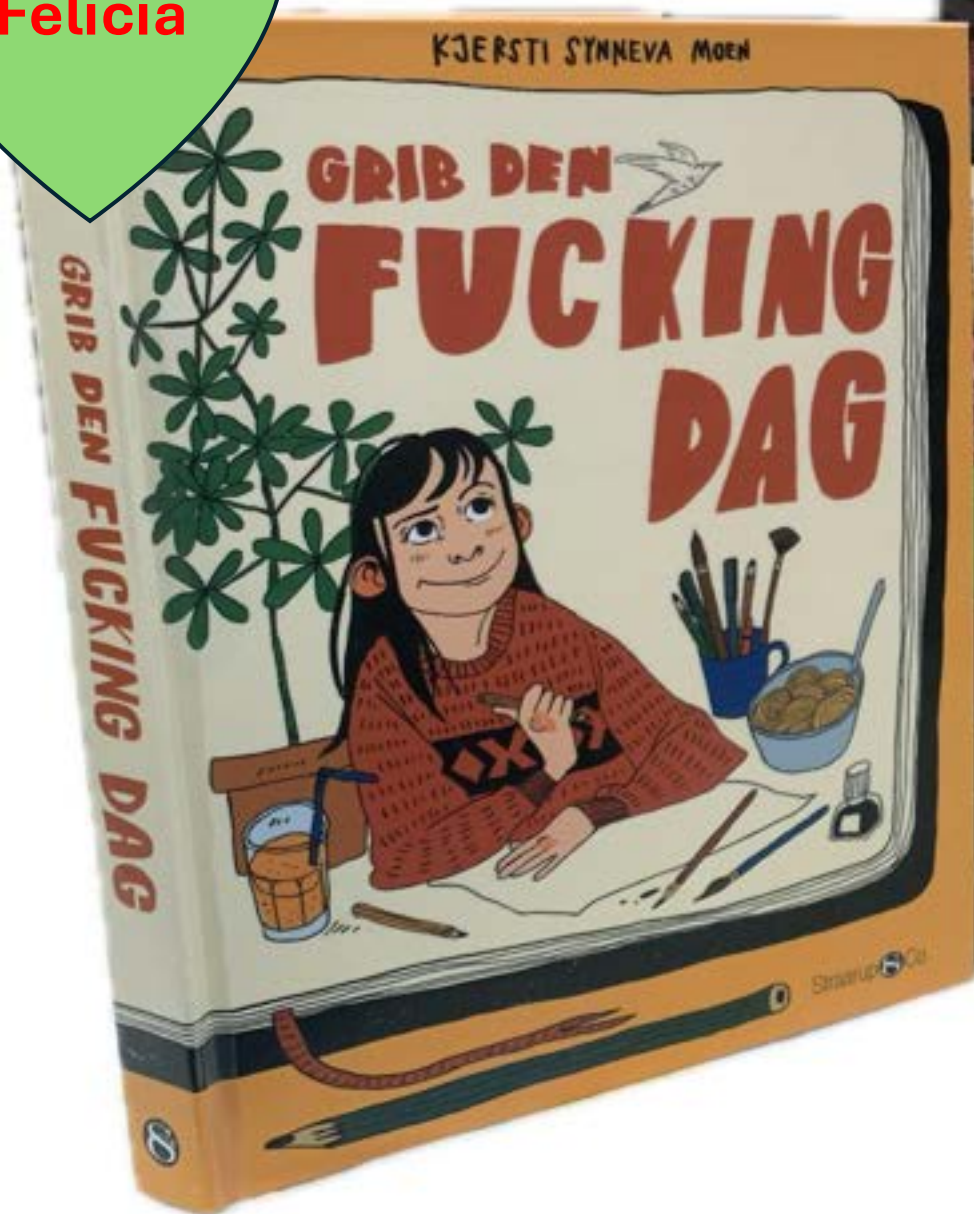
BIB 24-25	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.-8.45	8x Sofie		8y Trine G	3c Trine F	5a Nikita
8.45- 9.30	7y Mette M		1b Ünvan	3b Erik	5b Lone
9.50-10.35	7x Anders		1a Henriette	3a <u>Stin</u>	2a Annette
10.35-11.20			1c Inge	4a Pi	2b Lina
12.05-12.50		0b Susanne	0a Susanne	0c Mille	9a Mette M
12.50-13.35			6b Camilla	4b Mette Z	9b Anders
13.45-14.30			6a Trine G		

Kvalitet
Kvantitet

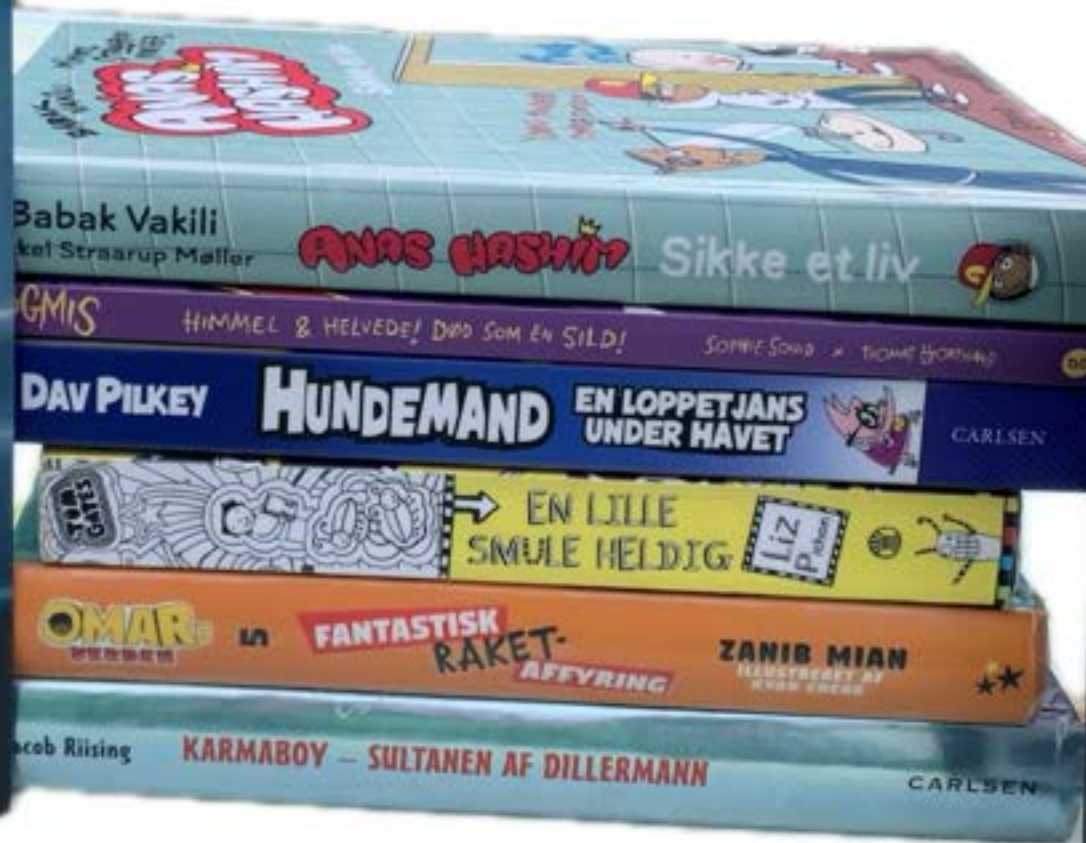
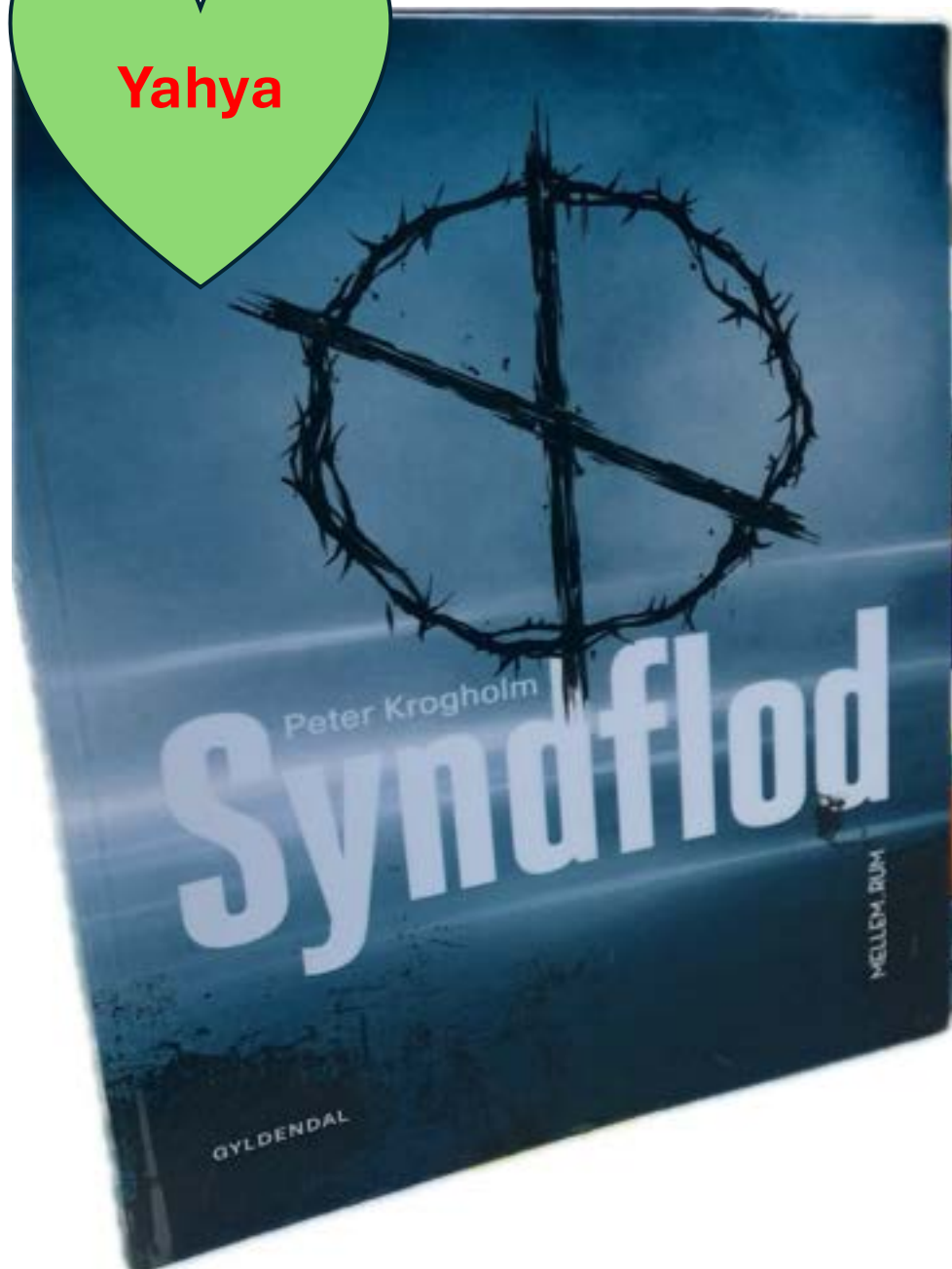
Felicia

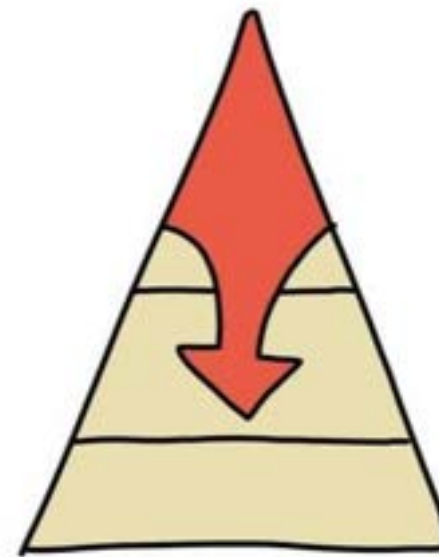
Yahya

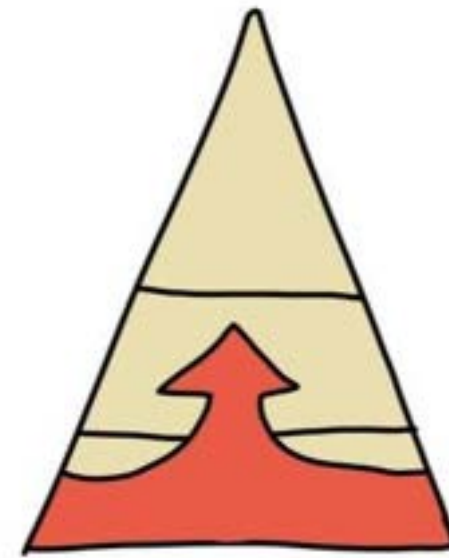

Kend din målgruppe,
som *gruppe*

top-down

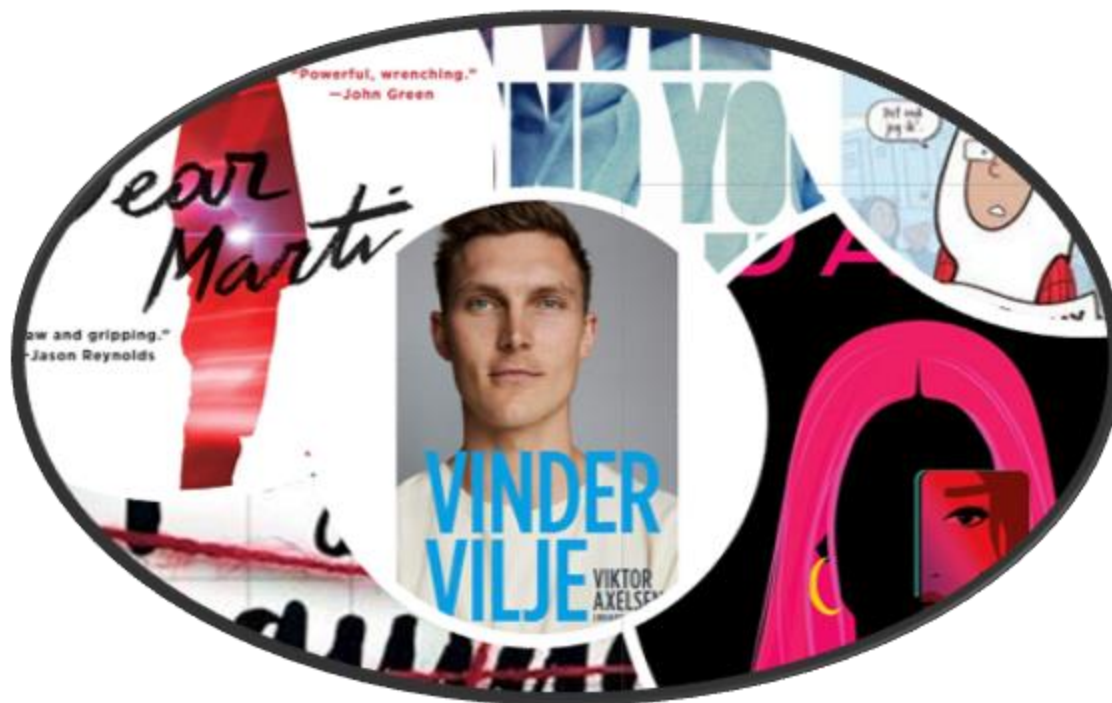
bottom-up

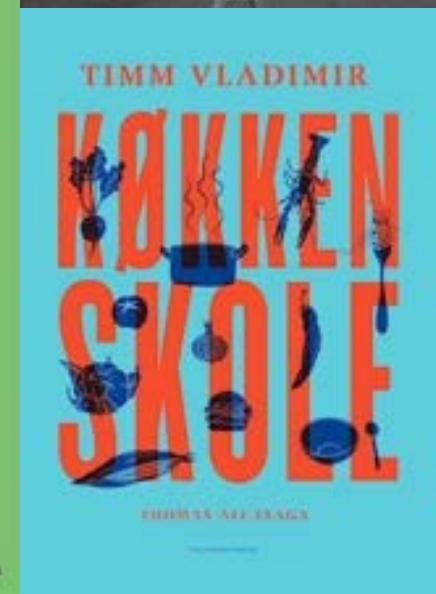
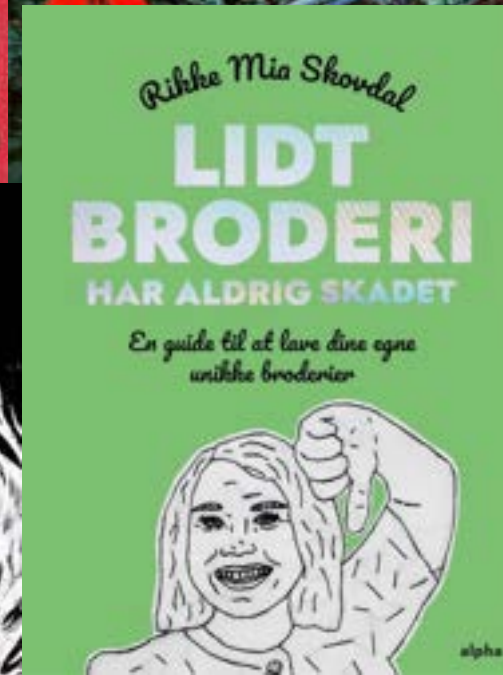
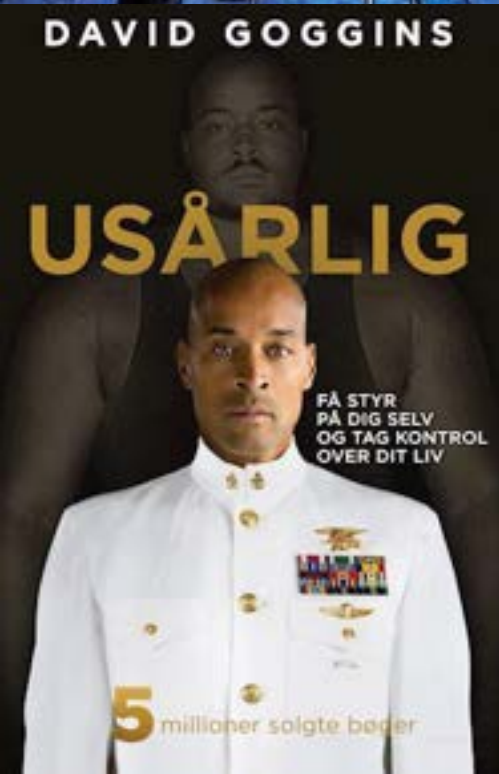
Særligt for
udskolingen

Sammenhæng med danskfagets fordybelsesområder
Ændret fremtoning som fagperson

Ændret indkøbsstrategi

*"Tempo er vigtigere end plast
Tempo er vigtigere end plast
Tempo er vigtigere end plast"*

Eksempler på bøger, de unge har ønsket til skolebiblioteket.

afleveringsvognen
"elev til elev"

Napoleon's Tactics "Military Genius"

- ♦ Divide and Conquer – Split the enemy in two and flank them from one side.

Sandsække:

dét der tynger dig ned,
men som kan ændres

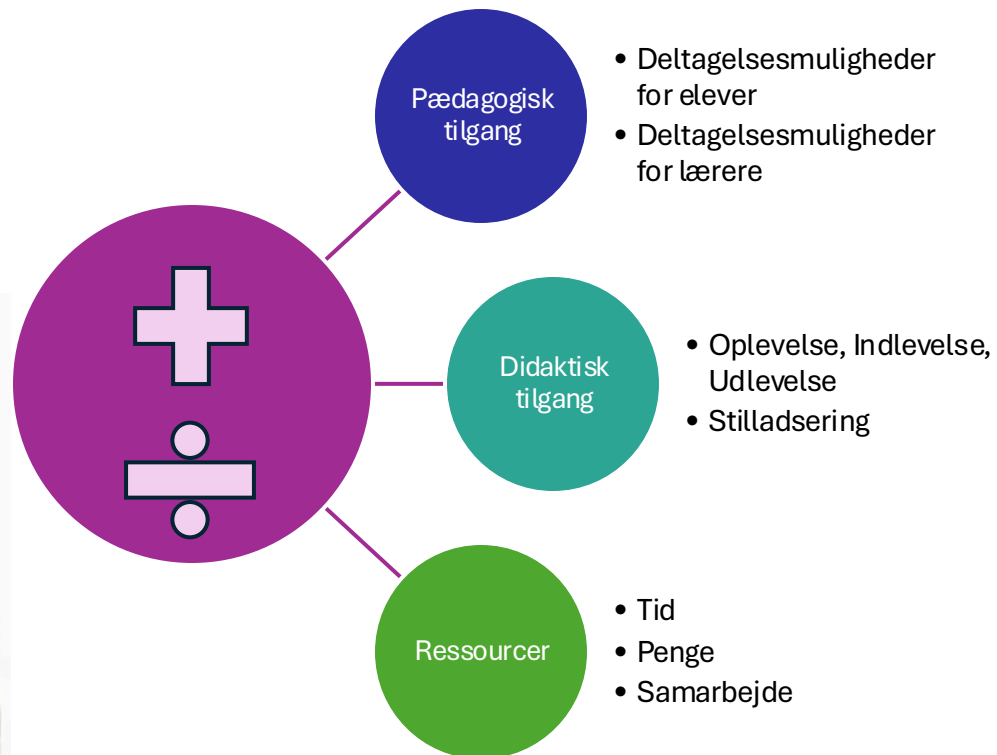
Vind:

dét der blæser dig i en
retning, som du ikke har
direkte indflydelse på

Mine sandsække

Hvad
med mig
selv

privatpraktisering

Jeg kommer ned med 2.A og i 4. lektion 2.B og vi låner bare bøger, jeg synes ikke du behøver være en del af det. 😊

Hej Lykke,

Det er helt fint med bibliotekstider og jeg tænker heller ikke 9. klasse kommer til at bruge biblioteket.

Dem der læser køber deres egne bøger.

Du kigger bare ind fredag 🙄

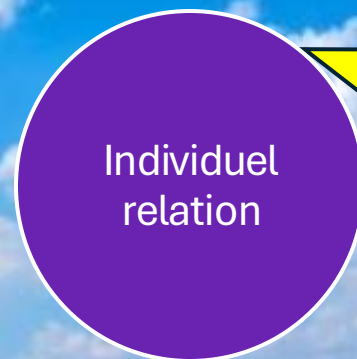

ROSKILDE
KOMMUNE

**ALLE
TIDERS**
ROSKILDE

Data fra Cicero Statistikmodul?

Kvalitative tegn på ønsket retning

Kvalitet i udlån og samarbejde:

- **Elever**, der bidrager til litteraturundervisningen, tør sætte sig selv på spil i det litterære arbejde og deler deres læseoplevelser med hinanden
- Elever, der ønsker nye bøger til biblioteket
- Elever, der efterspørgsel på resten af serien, mange reserveringer
- Uopfordret elev-elev dialog.
- **Lærere**, der tager initiativ til samarbejde og siger ja til projekter de ikke selv har helt overblik over.
- Lærere, der prioriterer læsetid i deres timer.
- **Forældre**, der byder ind og beder om hjælp, skriver beskeder, giver udtryk for at føle sig inkluderet og informeret
- **Ledelse og forvaltning** prioriterer ressourcerne

Kvantitative tegn på ønsket retning

Kvantitet i gennem hele skoleforløbet

"EN GOD MÆNGDE"

Udover teksterne i deres faglige undervisning, har den enkelte elev oplevet:

- 200 titler af varierende æstetik, genre og tema
- 10 læseuge-forløb
- 10 forskellige forfattere og illustratorer
- ugentligt litteraturformidling med bredt læsebegreb: booktaks, booktrailers, lydbøger, podcast, some osv...
- at besøge folkebiblioteket
- forskellige fagpersoner med relation til læsning

TAK FOR NU

Kontakt;

Lykke Winther

61662460

lykke@winther.it